

יוסף ורחל

נערך ויוצא לאור ע"י "חסדי דוד" (בהשתתפות כולל "חוני המעל")
 העלוך לע"ג אבי מורי ר' יוסף בר אסתר סויסה ז"ל שנלב"ע ביום י' סיון התשנ"ב
 ואימי מורתי רחל בת איזיה סויסה ע"ה שנלב"ע ביום כ"ג מרחשון התשע"ז

1468

מתפלל

שבת יאי' מנחם אב-התשפ"ג
 פרשה: ואתחנן
 הפטרה: נחמו נחמו

הדלקת נרות - 19:22
 צאת השבת - 20:14
 ר"ת: 21:07

הדלקת נרות בשבת הבאה 19:16

עצב	ואתחנן
4:39	4:32
4:46	4:39
6:00	5:55
12:49	12:49
13:23	13:24
19:37	19:43

Shat for phone

אעברה-נא ואראה את הארץ הטובה

משה רבנו סיפר לבני-ישראל על עוצמת תשוקתו לארץ-ישראל כדי לחבב עליהם את הארץ. שכן אם הארץ תהיה חביבה עליהם, יקפידו לשמור את מצוות ה', כדי שלא יגלו ממנה.

העלוך לרפואת תמי שלום ברי שמהח משה בר דוד ובגוריה מרת אהודי זיננה בת רחל ולע"ג חמוני מרים בת רחל ע"ה הרובה להקדיש את העלוך או חלקו בטל... 052-5079555

"מציאת ה' "

בפרשתנו נאמר: "ובקשתם את ה' אלוקיך ומצאת כי תדרשנו בכל לבבך ובכל נפשך". פסוק זה מהווה המשך לנאמר בפסוקים הקודמים: אם העם יבגוד בה' ויפנה לעבודת אלילים הוא יוגלה מן הארץ ויפוזר בין העמים. לאחר שיעבוד אף שם אלוהים אחרים העשויים עץ ואבן הוא עתיד לבקש את ה' וזה פסוקנו כדי לשוב אליו ולהתפייס עמו, והפסוק מבטיח "ומצאת!"

אך מה טיבה של "מציאה" זו, מה תהיינה תוצאותיה ומה תהיה התיחסות ה' כלפי עמו, השב אליו לאחר מסכת תלאות כה ארוכה ומבקש את קרבתו ממקום שבתו בגולה? על כך לא נאמר בפרשתנו דבר.

אולם דברי תורה עניים הם במקום אחד ועשירים במקום אחר. המידע המשלים את פסוקנו והחסר במקום הזה נמצא במקום אחר בתנ"ך, באחת מנבואות הנחמה של הנביא ירמיהו:

"כי כה אמר ה': כי לפני מלאת לבבל שבעים שנה אפקוד אתכם והקימותי עליכם את דברי הטוב להשיב אתכם אל המקום הזה... וקראתם אותי והלכתם והתפללתם אלי ושמעתי אליכם. ובקשתם אותי ומצאתם כי תדרשוני בכל לבבכם. ונמצאתי לכם נאם ה' ושבתו את שבותכם וקבצתי אתכם מכל הגוים ומכל המקומות אשר הדחתי אתכם שם נאם ה' והשבתי אתכם אל המקום אשר הגליתי אתכם משם".

בנבואה זו משתמש הנביא בביטויים המצויים בפסוקנו: "ובקשתם", "ומצאתם", "תדרשוני", ו"בכל לבבכם". מילים זהות אלו טוות את החוט המקשר בין שתי הפרשיות בין פרשתנו לבין נבואתו של ירמיהו ויוצרת את ראש הגשר שבניהן. לפי השלמה זו מתברר, כי "מציאת ה' " פירושה, שה' מקבל תחילה את שיבת בניו אליו, לאחר מכן הוא מקבצם מכל העמים ומכל הארצות שבהן הם נמצאים ולבסוף הוא מחזיר אותם לארץ שממנה הוגלו לארץ ישראל.

"מדוע נעלמו הדגים?"

Shat for phone

ישיבת החירום של פקידי האוצר, בארמונו של מלך תוניס, לא הובילה למסקנות מפתיעות.

שר האוצר סיכם את הישיבה בקצרה, בשתי מילים, "החכרת מיסים". הא ותו לא. אולם די היה בשתי מילים אלו, בכדי לספק לפקידי האוצר כר נרחב להשתעשע בר, כיד הדמיון הטובה עליהם.

באותם ימים, כאשר קופתו של מלך תוניס התרוקנה לפרקים, ולא היה זה מאורע נדיר, היו פקידי האוצר נדרשים למצוא דרכים יצירתיות על מנת למלא את קופתו של מלכם, הפורץ והבובזן.

וכפי שהזכרנו בראשית דברינו, החכרת מיסים הייתה הדרך הנוחה והנעימה ביותר למלא את הקופה הריקה במזומנים מצלצלים, כאן ועכשיו.

פקידי האוצר היו עוברים על רשימת המיסים שהעלו סוחרי הממלכה לארמון המלך, על סחר בבדים, בדגנים, בפירות וירקות, כלי בית, בשר ודגים, ולאחר מכן היו מחליטים יחד להחכיר את אחד המיסים, או יותר, לכל המרבה במחיר.

חוכר המס, בדרך כלל היה זה אחד מעשירי המדינה, היה משלם את מלוא סכום החכירה במזומן לקופת האוצר. ומרגע שדמי החכירה שולמו על ידו, ניתנה לו הרשות לגבות לעצמו את דמי המס, מכל סוחרי המדינה.

כך היו יוצאים כולם ברווח נאה. קופת האוצר הייתה מתמלאת בבת אחת, וגובה המס היה מרוויח עוד כמה עשרות אחוזים במהלך השנה, מעבר לכסף שהושקע על ידו בחכירת המס.

גם הפעם הסתיימה הישיבה המדוברת בהחלטה הקבועה, להחכיר את אחד ממיסי הממלכה לכל המרבה במחיר.

אלא שהפעם נכח בישיבה ריאה משריו הבכירים של המלך. וריאה שלא כפקידי האוצר שטרם עברו על רשומות המס, היה ערוך ומוכן. המזימה כולה כבר נטוטה במוחו הערמומי.

"סבורני כי טוב תעשו אם תחכירו השנה את מס הדיג". פלט כמבלי משים לעברו של שר האוצר היושב לצידו, "מס הדיג לא הוחכר כבר שנים רבות".

לרגע נשתררה שתיקה. ובעוד פקידי האוצר חוככים בדעתם בהצעתו של ריאה, נשמע קולו בשנית. "אם תרצו, אהיה מוכן לחכור בעצמי את מס הדיג. יש לי כמה אלפי דינרים להשקעה. אהיה מוכן לקחת זאת על עצמי".

"שתי ציפורים במכה אחת", חלפה מחשבה מהירה במוחו של שר האוצר, "הנה, יש לנו חוכר מתאים".

ברי היה לו כי ריאה אינו פועל ממניעים נדבניים. לבטח הוא זומם דבר מה. אבל זה לא עניין אותו יותר מדי. אם ריאה יסכים לשלם סכום הגון, תיחסך ממנו טרחה יתרה, בהפצת המכרז ובעיסוק המייגע בכל שלביו.

וכי מה טוב יותר מידיד קרוב, שמשלם במזומן, ממלא את קופת הממלכה, ושולח את פקידי האוצר להתרווח בבתיהם, באפס מעש?

וכך, בהליך מזורז, קיבל לידיו ריאה את שטר חכירת מס הדיג, לא לפני ששלשל סכום של כעשרת אלפים דינרים, טבין ותקילין, לאוצר הממלכה.

ריאה מישש את שטר החכירה עליו הוטבעה החותמת המלכותית בדיו של זהב, כשעיניו נוצצות בחמדנות.

הודעות מרכז "Shat for phone" פתוח בימים: א - ה פלא... 052-5079555

שיעורי לווין

לע"ג מרן הרב עובדיה יוסף זצוק"ל
 כל מוצאי שבת אפשר לצפות בשיעורי הרש"צ ר' יצחק יוסף שליט"א בלוויין על מסך גדול
 בבית הכנסת אשר ב"שבט סופר"

מנויים: לקבלת העלוך חינם במייל מידי שבוע שלח את המייל שלך למייל: SVISSA8@GMAIL.COM

pilsnet & arell

"אתה הזולת להראות את עֵבֶדךָ" אמר (משה) לפניו: רבונו של עולם! עצמותי של יוסף נכנסו לארץ, ואני איני נכנס לארץ? אמר לו הקב"ה: מי שהודה בארצו אינו נקבר בארצו, ומי שלא הודה בארצו אינו נקבר בארצו יוסף הודה בארצו מניין? גבירתו (אשת פוטיפר) אומרת: "ראו הביא לנו איש עברי", ולא כפר, אלא אמר: "כי גונב גונבתי מארץ העבריים" ... אתה לא הודית בארצך כיצד? בנות יתרו אומרות: "איש מצרי הצילנו ואתה שומע ושותק. ויתעבר ה' בי למענכם" חטא זה שחטאתי והכיתי על הסלע, "למענכם" חטאתי, שלא לעורר עליכם קטרוג ושלא יאמרו: אפילו הסלע שומע בקול ה' יותר מכם. רב לך אל תוסף דבר אלו" אמר לו הקב"ה למשה: שתי שבועות נשבעתי אחת שמתות, ואחת לאבד את ישראל לבטל את שתיקן אי אפשר אם תרצה אתה לחיות ויאבדו ישראל? אמר (משה) לפניו: רבוני, בעלילה אתה בא עלי? יאבד משה ואלף כמוהו, ואל יאבד אחד מישראל.

"ושמרתם ועשיתם כי היא חכמתכם" ושמרתם ועשיתם" - עלינו לשמור את המצוות ולקיימן כפי שנצטוונו, ללא חקירה ודרישה "כי היא חכמתכם ובינתכם לעיני העמים" - ההשתדלות להתחכם ולהבין בשכל את טעמן של המצוות אינה דרושה אלא "לעיני העמים, אך ורק כדי להיות מקיימים" ודע מה שתשיב לאפיקורוס! אנו עצמנו, דברי התורה נאמנים עלינו, ונאמנות עלינו מצוותיה, שכולן "חוקים ומשפטים צדיקים".

"רק השמר לך ושמור נפשך מאוד" "רק" לשון מיעוט הוא "לך", הגוף די לו בשמירה רגילה, מעטה, אבל - "ושמור נפשך מאוד", ביותר צריך לשמור את הנפש, את הנשמה.

הלכות ליל פסח

הלכות מלאכת ישראל הנעשית על ידי גוי בשבת בקבלנות

ההלכות מספר "הלכה ברורה" להרה"ג דוד יוסף שליט"א

גוי העושה מלאכה לעצמו בבית היהודי

יא. אם הגוי עושה מלאכה לעצמו בבית היהודי, כגון שתופר ומכבס לעצמו וכיוצא בזה, מותר להניח לו לעשות המלאכה, ואין צריך למחות בידו, ואפילו הוא עבדו של היהודי. ויש מחמירים שלא יעשה הגוי המלאכה בחפציו של היהודי.

מלאכת הגוי בשבת בתלוש לצורך מחובר

יב. כשם שאסור למסור לגוי לעשות מלאכה בקבלנות בדבר המחובר לקרקע, כל שהגוי עובד בשבת, ואפילו אם מוסר המלאכה לגוי קודם השבת, ואינו אומר לגוי שיעשה המלאכה בשבת, וכמו שנתבאר לעיל (סעיף ה'), כך אסור למסור לגוי לעשות מלאכה בקבלנות בדבר תלוש שהוא לצורך מחובר, כשהגוי עובד בשבת, כגון לסתת אבנים ולתקן הקורות לבנין, ואפילו אם עושה הגוי בצינעא בתוך ביתו.

ובכל הנושאים שנדונו לעיל (סעיף ה' והלאה) שיש להקל בהם לענין קבלנות בדברים המחוברים לקרקע, הדבר פשוט שיש להקל בהם גם כשעושה הגוי מלאכה בשבת בתלוש שהוא לצורך מחובר. ולכן אם היתה אותה מלאכה מחוץ לתחום שבת של העיר שגרים בה יהודים, יש להקל, אבל בתוך התחום אין להקל אפילו אם עושה כן הגוי במקום רחוק מהבנין של היהודי, ואין ניכר שעושה כן לצורך אותו בנין.

יג. אם היה עושה הגוי מלאכה בשבת בקבלנות בדבר תלוש שהוא לצורך מחובר, ואין הדבר ידוע ומפורסם לרואים שעושה הגוי המלאכה בשביל יהודי, יש להקל. ומכל מקום היינו דוקא בתלוש שהוא לצורך מחובר, אבל כשעושה הגוי בדבר מחובר ממש, כגון בבניית בית ובעבודת השדה, אין להקל אפילו אם אין הדבר ידוע ומפורסם לרואים שעושה הגוי המלאכה בשביל יהודי. [ועיין עוד לעיל סעיף ו'].

ואף במקום שאין הדבר ידוע ומפורסם לרואים שעושה הגוי מלאכה בשביל היהודי, אין להקל אלא כשעושה הגוי המלאכה מעצמו, אבל אסור לומר לו שיעשה המלאכה.

לחן ליל פסח

ראה רק שתיים

שאלו להגאון משיפטיווקה: יבאר לנו רבינו מה פירוש דברי המדרש: "מה ראה אדם הראשון שחטא? ראה שתיים וחטא. לאלו שתיים הבוונה?" הסביר הגאון: שנינו בפרקי אבות: עקביא בן מהללאל אומר: הסתכל בשלושה דברים ואין אתה בא לידי עבירה. דע מאיז באת ולאז אתה הולך ולפני מי אתה עתיד ליתן דין וחשבון. והנה אדם הראשון כשהסתכל בשלושה דברים אלה, לא ראה אלא שתיים בלבד: לאז אתה הולך ולפני מי אתה עתיד ליתן דין וחשבון. לבן בא לידי עבירה...